

OKUL DIŐI ÖĐRENME ORTAMLARI

SANAL MÜZE ETKİNLİK PLANI/ ÖKKEŐ KURT – OKAN ORUÇ

DERS: Sosyal Bilgiler

SINIF: 4

OKUL DIŐI ÖĐRENME ORTAMI: Gaziantep Zeugma Mozaik Müzesi

ÖĐRENME ÇIKTILARI VE SÜREÇ BİLEŐENLERİ:

SB.4.3.3. Yakın çevresindeki ortak miras öğelerini tanımanın önemini yorumlayabilme

- a) Yakın çevresindeki ortak miras öğelerini inceler.
- b) Yakın çevresindeki ortak miras öğeleri ile ilgili edindiği bilgileri nesnel, doğru anlamı deđiőtirmeyecek bir şekilde yeniden ifade eder.

1. Hazırlık Aőaması (Sanal Müze Gezisi Öncesi)

Öğretmen, Ek 1’de yer alan “Sanal Müzede Nesne Keşfi (Zeugma Müzesi)” etkinliği çalışma kâğıdının öğrenci sayısı kadar çıktısını alarak etkinlikte kullanılmak üzere hazırlar. Müzelerin, insanlığın ortak mirasını koruma ve sergilemedeki rolü hakkında sınıfta kısa bir ön değerlendirme tartışması yapar.

2. Etkinlik Uygulama Aőaması

Öğretmen, öğrencilere fotoğrafı kısmen gizlenmiő ya da ipuçları verilen eserin hangi sanal müzede yer aldığını bulmalarına yönelik ipuçları sunar. Öğrenciler, bilmece yönergesinden yararlanarak Zeugma Mozaik Müzesi’ni tespit eder. Doğru müze tespit edildikten sonra öğrenciler sanal ortamda müzeyi gezerek ilgili eseri (Çingene Kızı Mozaiđi) bulur. Ardından çalışma kâğıdındaki soruları esere ilişkin gözlemlerine ve tarihsel empati becerilerine dayalı olarak yanıtlar.

SANAL MÜZEDE NESNE KEŞFİ ETKİNLİĞİ

Dedektif Görevi: Gizli Nesneyi Bulunması

1. İpuçları Bölümü / Müzenin Hangi Bölümündeyim?

BULUNDUĞUM MÜZE VE ODA İLE İLGİLİ İPUÇLARI

1. Gaziantep'te, Fırat Nehri kıyısındaki antik bir kentten kurtarılarak buraya getirildim.
2. Bulunduğum oda, gizemli bakışlarımın etkisini artırmak için özel olarak yarı karanlık tasarlanmış labirent şeklinde bir odadır.
3. Tam 2 bin yaşımdayım; renkli ve küçük taşların yan yana getirilmesiyle usta eller tarafından yapıldım.
4. Yıllar önce kaçak kazılarla bazı parçalarım (bordürlerim) kaybolmuştu ama uzun mücadeleler sonunda 2018'de ait olduğum bu topraklara geri döndüm!

Müze Adı: Gaziantep Zeugma Mozaik Müzesi

Gizli Nesne (Eser): Çingene Kızı Mozaïği

2. Keşif Bölümü / Çingene Kızı Mozaïğini Keşfediyorum

1. Nesneyi sanal müzede ilk gördüğünüzde ne düşündünüz? Sizce bu mozaik yapılırken ne amaçlanmış olabilir?

2. Bu eseri geçmişte kimler yapmış ve kullanmış olabilir? Doğru yanıtı işaretleyiniz.

- () Millî Mücadele askeri komutanları
- () Günümüz dijital grafik tasarımcıları
- () Antik Roma Dönemi'nde yaşayan usta mozaik sanatçıları ve o dönemdeki insanlar
- () Sadece tarımla uğraşan çiftçiler

3. Sizce bu eser neden "insanlığın ortak mirası" olarak kabul edilmektedir?

4. Eğer bu Çingene Kızı Mozaïği konuşabilseydi toprağın altında geçirdiği yüzlerce yılı ve tekrar ışığa çıkarılmasını bize nasıl anlatırdı?

5. Geçmişte evleri süslemek için yapılan bu taş mozaikler yerine günümüzde evlerimizin duvarlarında veya tabanlarında ne tür malzemeler veya sanat eserleri kullanıyoruz?

- () Duvar kâğıtları ve modern tablolar
- () Dijital baskılı halılar ve seramikler
- () Duvar boyaları ve posterler
- () Hepsi

6. Ortak miras öğelerimizin (tarihî eserler, antik kentler) kaçak yollarla yurt dışına götürülmesini engellemek ve onları korumak için bizlere ne gibi görevler düşmektedir?

3. Hikâye Yazma Bölümü / Tarihin Tanığı Mozaik

Görev: "Yüzyılların Ardından Gelen Bakış"

Bu etkinlikte Antik Dönem'den günümüze ulaşan ortak miras öğemizi bir mozağin gözünden anlatacaksınız. Kendinizi "Çingene Kızı Mozağı" yerine koyarak günümüz çocuklarına bir mektup yazınız.

Mektubunuzda:

- Önce mozaik kendini tanıtır (Kaç yaşındadır, neden yapılmıştır?).
- Ardından toprağın altından çıkarılışını, uzaklara kaçırılan parçalarının geri dönüş hikâyesini ve hissettiği duyguları paylaşır.
- Son olarak, yakın çevremizdeki bu ortak miras öğelerini tanımanın ve korumanın gelecek kuşaklar için neden önemli olduğunu çocuklara hatırlatır.

Sevgili Çocuklar,

Ben Gaziantep Zeugma Mozaik Müzesi'nin o gizemli, yarı karanlık odasında, gözlerini sizden hiç ayırmayan Çingene Kızı Mozağıyım. Tam iki bin yıl önce, Fırat Nehri'nin kıyısındaki görkemli bir villanın yemek odası tabanını süslemek için binlerce renkli taşın sevgiyle birleştirilmesiyle can buldum.

Yüzyıllar boyunca toprağın altında sessizce uyudum. Derken bir gün, nazik eller beni buldu ve yeniden ışığa çıkardı. Ancak çok kırgındım çünkü birileri benim kenarımdaki renkli parçaları söküp çok uzaklara, okyanusun ötesine götürmüştü. Kendimi eksik ve yalnız hissediyordum. Neyse ki ülkemizin insanları benim için çok mücadele etti ve 2018 yılında o kayıp parçalarım evime, Gaziantep'e, geri döndü. İşte o gün, asıl o zaman tamamen gözlerimin içi güldü.

Ben ve benim gibi binlerce yıllık eserler, sadece geçmişte yaşayan insanların değil; bugün sizin de ortak mirasınız. Bizleri tanımak, geçmişte insanların nasıl yaşadığını, sanata nasıl değer verdiğini anlamanızı sağlar. Eğer bizleri korumaz ve bize sahip çıkmazsanız geçmiş ile gelecek arasındaki köprü yıkılır. Lütfen etrafınızdaki, yakın çevrenizdeki tüm tarihi ve kültürel güzelliklere gözünüz gibi bakın çünkü ortak miras paylaşıldıkça ve korundukça geleceğe taşınır.

Beni görmeye geldiğinizde gözlerimin içine iyi bakın, orada koskoca bir insanlık tarihini göreceksiniz.

Sevgilerle,

Zeugma'nın Gizemli Tanığı...

4. Tarihî Konuşma Bölümü/ Çingene Kızıyla Tarihî Konuşma

(Öğrencilerin müze gezisi sırasında veya sonrasında eserle empati kurarak yapacağı mini canlandırma/konuşma etkinliği)

- **Öğrenci:** "Sevgili Çingene Kızı, müzede nereye yürürsem yürüyeyim gözlerin hep beni takip ediyor, bunun sırrı nedir?"
- **Çingene Kızı:** "Bendeki bu bakış tekniği, iki bin yıl önceki ustamın dehasıdır. Sana bakıyorum çünkü sen bugünün çocuğusun, yarının ise büyüğü olacaksın. Bu toprakların altındaki ve üstündeki ortak mirası koruyacağına dair senden söz almak için gözlerinin içine bakıyorum."

Adı:

Ek 1

Soyadı:

Tarih:

SANAL MÜZEDE NESNE KEŞFİ ETKİNLİĞİ

BENİ BULABİLECEK MİSİN?

1. Gizli Nesneyi Bulunuz.

2. Keşif Soruları

1. Nesneyi sanal müzede ilk gördüğünüzde ne düşündünüz? Sizce bu mozaik yapılırken ne amaçlanmış olabilir?

2. Bu eseri geçmişte kimler yapmış ve kullanmış olabilir? Doğru yanıtı "✓" ile işaretleyiniz.

- ☐ () Millî Mücadele askeri komutanları
- ☐ () Günümüz dijital grafik tasarımcıları
- ☐ () Antik Roma Dönemi'nde yaşayan usta mozaik sanatçıları ve o dönemdeki insanlar
- ☐ () Sadece tarımla uğraşan çiftçiler

3. Sizce bu eser neden "insanlığın ortak mirası" olarak kabul edilmektedir?

4. Eğer bu Çingene Kızı Mozaîği konuşabilseydi toprağın altında geçirdiğı yüzlerce yılı ve tekrar ışığa çıkarılmasını bize nasıl anlatırdı?

5. Geçmişte evleri süslemek için yapılan bu taş mozaikler yerine günümüzde evlerimizin duvarlarında veya tabanlarında ne tür malzemeler veya sanat eserleri kullanıyoruz?

- () Duvar kâğıtları ve modern tablolar
- () Dijital baskılı halılar ve seramikler
- () Duvar boyaları ve posterler
- () Hepsi

6. Ortak miras öğelerimizin (tarihi eserler, antik kentler) kaçak yollarla yurt dışına götürülmesini engellemek ve onları korumak için bizlere ne gibi görevler düşmektedir?

3. Hikâye Yazma Bölümü

Görev: "Yüzyılların Ardından Gelen Bakış"

Bu etkinlikte Antik Dönem'den günümüze ulaşan ortak miras öğemizi bir mozaîğin gözünden anlatacaksınız. Kendinizi "Çingene Kızı Mozaîği" yerine koyarak günümüz çocuklarına bir mektup yazınız.

Mektubunuzda:

- Önce mozaik kendini tanıtır (kaç yaşındadır, neden yapılmıştır).
- Ardından toprağın altından çıkarılışını, uzaklara kaçırılan parçalarının geri dönüş hikayesini ve hissettiğı duyguları paylaşır.
- Son olarak yakın çevremizdeki bu ortak miras öğelerini tanımanın ve korumanın gelecek kuşaklar için neden önemli olduğunu çocuklara hatırlatır.

HİKÂYEMİZ:

ZEUGMA'NIN GİZEMLİ TANIĞI